

EUROPOS PARLAMENTAS

2014 - 2019

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas

2014/2214(INI)

3.8.2015

NUOMONĖ

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komiteto

pateikta Regioninės plėtros komitetui

dėl ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono
(2014/2214(INI))

Nuomonės referentas: Marco Affronte

PA_NonLeg

PASIŪLYMAI

Aplinkos, visuomenės sveikatos ir maisto saugos komitetas ragina atsakingą Regioninės plėtros komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- atsižvelgdamas į 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo (Strateginio poveikio aplinkai vertinimo direktyva)¹,
 - atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyva)²,
 - atsižvelgdamas į 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2013/30/ES dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB³,
 - atsižvelgdamas į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/52/ES, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2011/92/ES dėl tam tikrų valstybės ir privačių projektų poveikio aplinkai vertinimo⁴,
1. pripažįsta nepaprastai svarbų ekonominio vystymosi ir ekologinio tvarumo ryšį, kartu atsižvelgdamas į subsidiarumo principą; remia ekonominio ir socialinio klestėjimo regione skatinimą, tačiau šito neturėtų būti siekiama trapių pakrančių ir jūrų ekosistemų ekologinės pusiausvyros ir biologinės įvairovės bei jų gamtos išteklių sąskaita; pabrėžia, kad į ES strategiją dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono būtina įtraukti konkrečius veiksmus aplinkai apsaugoti, įskaitant projektus, skirtus:
 - a) kranto ir pakrančių ekosistemai apsaugoti bei kovoti su erozija;
 - b) prisitaikymo prie klimato kaitos veiksams ir rizikos valdymo projektams remti, siekiant apsaugoti nuo žmogaus ir ne žmogaus veiklos sukeltų gaivalinių nelaimių;
 - c) kokybiškam atliekų tvarkymo, nuotekų valymo ir prevencijos sistemų įgyvendinimui vandens išteklių srityje skatinti;
 - d) smegduobių tyrimams ir lyginamosioms studijoms inicijuoti;
 2. atkreipia dėmesį į mėlynąją ekonomiką kaip būdą ekonominei krizei įveikti, nes ji skatina naujų darbo vietų kūrimą ir ekonominį vystymąsi, ypač kalbant apie darbo vietas pakrančių ir salų valstybėse gyvenančioms moterims ir jaunimui; mano, kad nesilaikant mėlynosios ekonomikos koncepcijos, kuri apjungia ekonomikos sektorius, susijusiu su jūromis, vandenynais, akvakultūra, jūrų ir upių transportu, turizmu ir aplinkos apsauga, įgyvendinti ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono neįmanoma;

¹ OL L 197, 2001 7 21, p. 30.

² OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

³ OL L 178, 2013 6 28, p. 66.

⁴ OL L 124, 2014 4 25, p. 1.

3. ragina Komisiją užtikrinti, kad, siekiant garantuoti tausų Sąjungos išteklių naudojimą, trečiosios šalys, dalyvaujančios įgyvendinant makroregione vykdomus projektus, laikytųsi reikiamų Sąjungos *acquis* nuostatų; rekomenduoja, kad ES nepriklausančios šalys į Europos Sąjungos aplinkosaugos projektus būtų įtraukiamos pasirašant susitarimus ir konvencijas; taip pat pažymi, kad aplinkosaugos politikai įgyvendinti nepaprastai svarbūs gero valdymo mechanizmai;
4. ragina Komisiją skatinti reguliarią ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono ir Škotijos partnerių dialogą, kad abi šalys būtų informuojamos apie gerąją praktiką ir naujovišką požiūrį į integruotą Šiaurės jūros pakrantės zonų tvarkymą;
5. rekomenduoja valstybėms narėms keistis patirtimi ir geraja praktika, susijusia su Dunojaus makroregionu;
6. ragina Komisiją reguliariai informuoti Parlamentą apie ES strategijos dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono įgyvendinimo rezultatus ir konsultuotis su juo šiuo klausimu;
7. ragina Komisiją ir valstybes, dalyvaujančias įgyvendinant strategiją, rengti bendrus projektus vadovaujantis bendra žuvininkystės politika;
8. mano, kad pakrantė ir jūros ruožas tarp Italijai priklausančio Adrijos jūros kranto ir Balkanų pusiasalio kranto yra neeilinės vertės natūrali gamtinė zona ir aplinka, tad ji turėtų būti saugoma ir apie ją turėtų būti išsamiau informuojama;
9. atsižvelgdamas į tai mano, kad kelių ir transporto infrastruktūrų plėtra abipus Adrijos jūros, jų įtraukimas į šiaurės ir pietų bei rytų ir vakarų TEN-T tinklus ir koridorius, taip pat trūkstumų jungčių nutiesimas yra prielaida makroregiono ekologinio tvarumo tikslams pasiekti;
10. rekomenduoja aktyviai skatinti ekologines inovacijas žvejojimo, akvakultūros, jūrų transporto, turizmo, įskaitant kruizinį turizmą, uostus ir susijusias infrastruktūras, srityse, siekiant išnaudoti didelį regiono potencialą ir skatinti mėlynąjį augimą bei taip kurti naujas darbo vietas ir užtikrinti racionalų ir tausų jūrų išteklių naudojimą, vadovaujantis integruota jūrų politika; remia naujoviškų, veiksmingų ir tvarių jūrų krovinio ir keleivinio transporto paslaugų, kurias teikiant sutrumpėtų tranzito laikas, sumažėtų transporto ir logistikos išlaidos bei būtų apriboti šalutiniai išorės veiksniai, ypač išmetamas CO₂ kiekis, ir kurios būtų suderinamos su tvirtinamais mažą poveikį aplinkai darančiais judumo planais, skatinimą;
11. ragina Komisiją skatinti ekologiniu ir žuvų išteklių išsaugojimo požiūriais tausios žuvininkystės veiklos vystymą, taip pat skatinti integruotą žuvininkystės ir turizmo politiką (žuvininkystės turizmą, marikultūrą, mėgėjų žvejojimą), vadovaujantis subsidiarumo principu;
12. primena, jog komerciniais tikslais naudojamų žuvų ir jūrinių bestuburių ištekliams turėtų atitikti saugias biologines ribas, kad būtų užtikrinta gera aplinkos būklė ir apsaugotas ilgalaikis žvejojimo pramonės tvarumas;
13. ragina plėsti saugomas teritorijas, siekiant apsaugoti aplinką ir sustabdyti biologinės

įvairovės nykimą, pirmiausia stiprinant tinklus „Natura 2000“ ir „Emerald“ bei programą LIFE; pabrėžia, kad svarbu saugoti nykstančias rūšis, ir ragina atitinkamas valstybes nares taikyti proporcingas priemones šitam tikslui pasiekti vadovaujantis šia makroregionine strategija; skatina valstybes nares dėti dar didesnes pastangas siekiant kovoti su šiukšlių išmetimu į jūrą, ypač kai tai susiję su Adrijos jūros salų teršimu atliekomis;

14. pabrėžia, kad būtina sukurti visapusišką kovos su jūros tarša, taip pat su gaivalinėmis ir žmogaus veiklos sukeltomis nelaimėmis bei klimato kaitos keliamomis grėsmėmis – daugiausia potvyniais, sausromis, dirvos erozija ir miškų gaisrais – planą;
15. pabrėžia, kad spaudimą jūrų ir pakrančių ekosistemoms galima apriboti geriau suprantant biologinę įvairovę ir kad jomis besirūpinančioms institucijoms keičiantis geriausia praktika biologinė įvairovė dar labiau stiprinama;
16. ragina iki 2020 m. pasiekti minimalų tikslą – 10 proc. Adrijos ir Jonijos jūrų teritorijos paskelbti saugomais jūrų rajonais – vadovaujantis atitinkamais tarptautiniais įsipareigojimais, paremiant siekį iki 2020 m. užtikrinti gerą Sąjungos jūrų aplinkos būklę, kaip nustatyta Jūrų strategijos pagrindų direktyvoje; ragina sukurti saugomų jūros, pakrančių ir sausumos teritorijų bei parkų tinklą; ragina strategiją įgyvendinančias valstybes nares gerinti aplinkos kokybę vykdant projektus, kuriais būtų siekiama riboti cheminę, fizinę ir mikrobiologinę taršą optimizuojant jūrų laivybos tvarumą, saugant biologinę įvairovę ir investuojant į saugomus jūrų rajonus; atsižvelgdamas į tai, ragina susijusias valstybes nares skatinti taikyti integruotąsias aplinkos stebėjimo ir saugomų jūros rajonų stebėsenos sistemas, taip pat stiprinti regioninių aplinkos stebėsenos centrų bendradarbiavimą;
17. reiškia gilų susirūpinimą dėl to, kad atsinaujino domėjimasis naftos ir dujų žvalgyba bei eksploatavimu tiek jūroje, tiek sausumoje, ypač teritorijose, kurios ir taip yra stipriai nukentėjusios dėl didelio poveikio aplinkai; mano, kad svarbu atlikti reikiamus makroregiono tyrimus; pabrėžia, kad naftos ir dujų žvalgyba bei eksploatavimas turi atitikti integruotos jūrų politikos ir jūrinio planavimo tikslus ir kad gaminant energiją dėmesys apskritai turėtų būti skiriamas atsinaujinančiajai, pvz., jūros vėjo, energijai; pabrėžia, kad Adrijos jūra yra uždara sekli jūra, neturinti galimybių išsklaidyti teršalų, ir kad abiejose jos pakrantėse klesti turizmo prekyba, taip pat kad makroregiono augimas pirmiausia turėtų priklausyti nuo turizmo ir ekonominės veiklos, susijusios su jo specifiniais aplinkos bruožais ir ekosistemomis; pabrėžia, kad regiono valstybės narės turi nuosekliai įgyvendinti ES teisės aktus ir tarptautines konvencijas dėl tokios jūrinės veiklos, kaip naftos ir dujų žvalgyba, taip pat vėjo jėgainių jūroje vystymas, įrengimas ir eksploatavimas, ekologinio tvarumo ir saugos; todėl ragina visapusiškai įgyvendinti Jūrų strategijos pagrindų direktyvą (2008/56/EB) ir Naftos ir dujų operacijų jūroje saugos direktyvą (2013/30/ES); bendradarbiavimo makroregione tikslu skatina sukurti reagavimo sistemą, kuri būtų taikoma kilus nelaimei;
18. atkreipia dėmesį į aplinkos apsaugos ir tvaraus turizmo plėtros tarpusavio ryšį; atsižvelgdamas į tai, skatina siekti vystyti tvarų turizmą regione ir taip vengti neigiamo poveikio aplinkai;
19. ragina Komisiją aktyviau keistis gerąja praktika, pvz., pakrančių veiksmų grupių vystomų tvarių projektų srityje;

20. ragina valstybes nares įgyvendinant makroregioninę strategiją aktyviai įtraukti vietos valdžios institucijas, bendruomenes, pilietinę visuomenę ir kitas suinteresuotąsias šalis, kad jos galėtų pasinaudoti savo teise dalyvauti priimant sprendimus, susijusius su jų vietos aplinka ir visuomenės sveikata, kai joms iškyla pavojus dėl taršos arba invazinių ar aplinkai žalingų infrastruktūrų, neatitinkančių Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos (2014/52/ES) nuostatų; ragina valstybes nares dalytis su reikiamomis kaimyninių šalių institucijomis jūrų ekonominės veiklos, patenkančios į Poveikio aplinkai vertinimo direktyvos ir Direktyvos 2001/42/ES dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo taikymo sritį, poveikio analizių išvadomis;
21. atkreipia dėmesį į tai, kad daugelis regionų bendruomenių pasiskelbė zonomis be genetiškai modifikuotų organizmų (GMO); atsižvelgdamas į tai, rekomenduoja bendradarbiauti ir koordinuoti veiksmus įgyvendinant ES strategiją dėl Adrijos ir Jonijos jūrų regiono, siekiant užtikrinti apsaugą nuo taršos GMO;
22. pritaria Komisijos nuomonei, kad turėtų būti įsteigtas Adrijos ir Jonijos jūrų makroregiono gaivalinių ir negaivalinių nelaimių prevencijos centras;
23. ragina bendradarbiauti valstybių narių hidrometeorologijos institutus, siekiant užtikrinti geresnį koordinavimą kovojant su ekstremaliais meteorologiniais reiškiniais, klimato kaitos padariniais ir valdant nelaimių riziką;
24. pripažįsta, kad vandens, žemės ūkio ir turizmo sektoriai – labiausiai pažeidžiami klimato kaitos požūriu, todėl ragina nacionalines valdžios institucijas bendradarbiauti, siekiant sukurti sistemą ir pagalbos mechanizmą, reikalingus prisitaikymo prie klimato kaitos ir jos švelninimo priemonėms įgyvendinti;
25. pripažįsta didelį makroregione nepakankamai naudojamų atsinaujinančiųjų energijos išteklių potencialą; ragina dėti dar daugiau pastangų, siekiant skatinti ir propaguoti makroregioninį bendradarbiavimą energetikos srityje įgyvendinant energetikos sąjungą, kuris apimtų valstybes nares ir ES nepriklausančias valstybes, ir taip pasiekti 2030 m. ES tikslus klimato ir energetikos srityse;
26. ragina valstybes nares toliau siekti vystyti aplinką tausojančio transporto sektorių, įskaitant geležinkelių infrastruktūrą, tačiau ja neapsiribojant, ypač kai tai susiję su tarpvalstybinės infrastruktūros vystymu; ragina vystyti daugiarūšį vežimą ir integruotojo bilietų pardavimo sistemą;
27. ragina vadovautis reglamentu dėl jūrų transporto išmetamo anglies dioksido kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo (Reglamentas (ES) 2015/757), siekiant skatinti naujoves ir stiprinti tausų jūrų transportą makroregione naudojant alternatyvius varomuosius laivų variklius ir kurą išmetamam šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekiui mažinti, bei gerinti energijos vartojimo efektyvumą transporto sektoriuje.

GALUTINIO BALSAVIMO KOMITETE REZULTATAI

Priėmimo data	15.7.2015
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 56 -: 8 0: 3
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Marco Affronte, Pilar Ayuso, Catherine Bearder, Ivo Belet, Simona Bonafè, Biljana Borzan, Lynn Boylan, Cristian-Silviu Buşoi, Nessa Childers, Alberto Cirio, Mireille D'Ornano, Miriam Dalli, Seb Dance, Angélique Delahaye, Jørn Dohrmann, Ian Duncan, Stefan Eck, Bas Eickhout, Eleonora Evi, José Inácio Faria, Francesc Gambús, Iratxe García Pérez, Elisabetta Gardini, Gerben-Jan Gerbrandy, Jens Gieseke, Julie Girling, Sylvie Goddyn, Matthias Groote, Françoise Grossetête, Andrzej Grzyb, Jytte Guteland, György Hölvényi, Anneli Jäätteenmäki, Jean-François Jalkh, Benedek Jávor, Kateřina Konečná, Giovanni La Via, Peter Liese, Norbert Lins, Jiří Maštálka, Valentinas Mazuronis, Susanne Melior, Miroslav Mikolášik, Massimo Paolucci, Gilles Pargneaux, Piernicola Pedicini, Bolesław G. Piecha, Pavel Poc, Marcus Pretzell, Michèle Rivasi, Daciana Octavia Sârbu, Annie Schreijer-Pierik, Davor Škrlec, Renate Sommer, Dubravka Šuica, Jadwiga Wiśniewska, Damiano Zoffoli
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Paul Brannen, Nicola Caputo, Fredrick Federley, James Nicholson, Marit Paulsen, Gabriele Preuß, Keith Taylor, Tom Vandenkendelaere
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (200 straipsnio 2 dalis)	Lucy Anderson, Malin Björk, Jiří Maštálka